

Krakonošův rodný list - GERMÁNSKÝ KULTURISTA VERSUS ČESKÝ TAŤKA

Kdyby Krakonoš neexistoval, museli bychom si ho nejspíš vymyslet. Bájný duch našich hor se „narodil“ krátce po proniknutí prvních odvážlivců do jejich nedotknutých hvozdů. Zkazky o něm rozšířili pravděpodobně mazaní Vlaši, hledači rud a drahých kamenů, aby si tak uchránili bohatá krkonošská naleziště. Po staletí pak žila v Krkonoších vedle sebe dvě etnika a jejich představy vládce pohoří byly tudíž dvojí. Germánský otužilý kulturista, zvláštní znamení „Pozor, je ozbrojen“, se příliš nepodobá dobráckému taťkovi z hájovny s věčně vyhaslou ušmudlanou kypsovkou z českých poudaček. A přece oba vyšli z heraldické nestvůry na Helwigově mapě Slezska z roku 1561. Heraldickou figuru s orlí hlavou ověncenou jeleními parohy, lvím tělem a kozlíma nohama, s dvěma ocasey, jedním lvím a na čtyřikrát rozeklaným kozlím a s poutnickou holí v pařátech, zvětšil na skalisku Poledního kamene také trutnovský kronikář a malíř Simon Hüttel na nejstarší obrazové mapě Krkonoš jen o pár let později. Se změnami podoby se vyvíjelo i Krakonošovo jméno. Prvotní nescetné obměny německého Rűbezahl, v literatuře známé od roku 1618, uvedl do širšího povědomí v několika svazcích příběhů lipský univerzitní profesor J. P. Praetorius. Na mystickém výkladu Rýbrcoulova jména byla dokonce založena celá věda. České jméno Krakonoš je v křestním listě horského obra teprve od roku 1824. Dramatik V. K. Klicpera měl tehdy šťastnou ruku, když jej vepsal do balady Krkonošská kleč. Když potom v polovině předminulého století do poklidného života krkonošských horáků vpadli turisté, s Krakonoši se doslova roztrhl pytel. K jeho jménu se dodnes hlásí kde kdo a kde co. Od hotelů a horských bud, divadelních spolků a tiskovin přes rychlík Praha - Svoboda nad Úpou, až třeba po to pivo nebo sýr. Krakonošův reklamní slogan: „V horách svých jsem tvým ochráncem“ najdete opravdu všude. Na odznacích, na přívěscích, na štítcích na hole... A hlavně na stovkách a tisících pohlednic. Když se do tvorby pohlednic natrvalo prosadila fotografie, objevili se i živí Krakonošové z masa a kostí, jak je ztělesnila řada postav a postaviček z krkonošských hor.

S laskavým svolením pana A. Tichého www.freiheit.cz

A další zajímavosti na : <http://www.freiheit.cz/5-krakonos--dobry-duch-nasich-hor>